زنەی شیعر

وێنە

وێنەی مەلێکم ئەکێشا:
وشەیەکم کرد بە سەری
نووکی قەڵەم بە دەنووکی
چنگە گڵمتکێ بە لەشی
ژێ بە ملی
دەنکە زەیتوونێ بە دڵی
گیا بەکلکی
بەڵام نەفڕی
تا پەڕەمووچی "ڤان کوخ"م
بۆ نەکرد
بە باڵ !

1991

مزگێنی

تەنیاییم نارد بە شوێن شەودا
کە هاتەوە لەگەڵ خۆیدا
باوەشێ خەرمانەی: مانگ‌و
سێ جریوەی زەردە خەنەو
هەندێ تریفەی ئەوینی
بۆ هێنا بووم.
هەورم نارد بە شوێن شیعردا
کە هاتەوە لەگەڵ خۆیدا
گوڵدانێکی پڕ لە وشەو
ڕستێ بازنی ناوازەو
چەند ئاخێکی ڕەنگاوڕەنگی
بۆ هێنا بووم.
شیعرم نارد بە شوێن ئاواتا

که هاتەوە لەگەڵ خۆیدا
سێ تاڵ لە قژی ئازادیی و
مزگێنییەکی چاو سەوزو
چەپکێ ماچی
کوردستانێکی بێ (بەعسی)ی
بۆ هێنا بووم!

سلێمانی
مارتی – 1992

ڕاسپاردە

دوێنێ شەقامێ پێی وتم:
ئەبم بە تابووتی هەتاو
ئەبم بە کەلەبچەی دەستی گوڵو
ئەبم بە ڕیزە گوێزانی ژێر پێی بەهار
ئەبم بە ڕووباری گڕو
بە خەڵووزی خەونی ئێوە
گەر ڕێ بدەن جارێکی تر
شمشێرەکەی کوڕی "عۆجە"
بێتەوە شار.
لەماڵەوەیش نان پێی وتم:
ئەبم بە تەڵاش و بە بەرد
ئەبم بە خۆڵ
ئەبم بە پارووی مانگرتوو
ئەبم بە تیکەی گریاوو
بە قوڕقوشم
بە قوڕگتانا ناچمە خوارێ

تا چاوێکی بەعسیانەم لێوە دیار بێ.
ئەمڕۆیش دەفتەرێ پێی وتم:
ئەبم بە کفنی قەڵەمو
فاقەی حەرفو
بە گۆڕستانی گزنگ و
بە زیندانی ئینفیرادی بۆ ئەستێرە
گەر ڕێ بدەن جارێکی تر
کەڵبەکانی قادسییەو
قەعقاع بێنەوە بۆ ئێرە !

1992

بەندەر

سەدو پێنج کورسیی ڕەنگاوڕەنگ
پەنجای سەوزو
پەنجای زەردو
پێنجی مۆرو
ڕووبە ڕوویشمان :
هەزارو یەك .. کێشەی ڕەش‌و
ترسی تەڵخ‌و
گێژی پرسیار!.
بەڵام هەموو
لە ناو ئەم کەشتیی هۆڵەدا
لەگەڵ سەوڵی زیوینی دەس
بیست‌و پێنج ملیۆن دار بەڕوو
ڕوومان کردۆتە بەندەری
ئایندەیەك

وەکوو گەنم

پرچ زێڕینو

وەکوو ئاشتیش

بەژن سپی !

هەولێر

ئابی 1992

کلیل و دەرگا

دەرگای گەنم
دەرگای شەکر
دەرگای شاخ و
دەرگای دەشتو
دەرگای زاممان
وەکوو سرووودی "ئەی ڕەقیب"
هی ئەو خەڵکەن!.
بەڵام کلیل
هەموو هەموو کلیلەکان
وان لە گیرفانی شەرواڵی
دزە قارەمانەکانی کوردستاندا !!

هەولێر
ئابی 1992

دز

هەر بەیانییەك هەڵ ئەسم
لەمماڵەدا ، شتێ ، ئەندامێکی لەشم
دیار نەماوە:
پەردەی ژووری گوێچکەیەکم
سیمی دەمارێکی دڵم.
کلاوزەڕی ئەژنۆیەکم.
ڕادیۆی قوڕگم.
پەنجەرەی ناو بالاخانەی سییەکانم.
بەردی مەڕمەڕی ددانم.
تەلی ڕیخۆڵە باریکەم.
دارتەلێکی قاچەکانم.
تا دواجاریش مرواریی چاوێکیان دزیم.
هەر بەیانییەك هەڵئەسم
لە م ماڵەدا ، شتێ ، ئەندامێکی لەشم
دیار نەماوە

کێ ئەیانباو بۆ کوێوە چوون؟!
ئەمڕۆ شەبەقیی دزم گرت
لەسەر چرپاکەم گرتمن
دزەکانیش، وای کارەسات، دزەکانیش
هەر دە پەنجەی دەسم   دەرچوون!.

1992

شیعرێکی لاڵ

سەدو هەشتا و دوو هەزار.. خەم

سەدو هەشتا و دوو هەزار.. دەم

سەدو هەشتا و دوو هەزار.. خەو

خەم بە دەنووك گەرمیانی کوناودەر کرد

کوردستانم بوو بە شمشاڵ

مێژوویشم نای بە لێویەوەو

وەرزی پێنجەمی ئەنفالو

ئەڵلاّوەیسی ڕاگوێزراوی لێ کەوتە خوار.

ئیتر منیش لەو ڕۆژەوە

شیعرێکم لاڵ

ئیتر منیش لەو کاتەوە

مەملەکەتی خۆڵەمێش‌و خەونەکانم

بووە بە شەوی گەنم‌و جۆی

شوێن بزری

هەزاران چاڵ !.

1992

سێ کورسی

کورسیەکەی بەرگەڵۆ
کورسیەکەی ئەوروپا
کورسیەکەی پەرلەمان
لەسەر یەکەم سەرم بوو بوو
بە چەتری گوڵە کێویلە و
ژووری ژووانی باڵندەو
جۆلانەی خەونی سەرداباان.
لەسەر دووەم سەرم بوو بوو
بە سەماگەی نیوەشەوی
لەش‌و لاری شیعری ڕووت‌و
ئەپارتمانی شووشەبەندی ڕەنگاوڕەنگ و
حەوزی مەلەی پەریستان‌و
قەوانی جاز.
لەسەر سێهەم سەرم بووە:

به بازگەی گومرگی دزیی‌و
سایلۆی خاڵیی لە گەنم‌و
تەنەکەی نەوتی بەتاڵ و
تایەی قاچاغ!

هەولێر
ئابی 1992

جیمس جۆیس

سەر ئەوەندەی
گوێزی هیندی.
عەینەکێکی بازنەیی
لەشێك هەر تۆزێ لە قامیش
بە خۆوەتر.
لەو گوێزەدا زەریا ئەژیا.
لە بن عەینەکدا دوو خۆرو
لە قامیشدا سیمفۆنیا!

1992

بەڵام !

من ئەزانم ئەگەر ئێستە
گوڵە گەنم بێتە قسە .. بێتە دووان
بە خەرمان داخ هەڵ ئەڕێژێ
لە دەست ئێمەی
گەورە کورسی و
گەورە چەك و
گەورە گیرفان..
من ئەزانم لەتاو هاربوونی نان و ئاو
لەتاو دزی دەستو پەنجە
لەتاو بەرازی سیاسیو
لەتاو قرژاڵی قاچاغچیو
لەتاو ڕووخساری "موزەوەر"
ئەگەر شەقام ببزوێت و دەستکاتەوە و
هەڵسێتە پێیان

ڕەنگە درەختمان تێبگرێ
ڕەنگە عەموودمان تێبگرێ
ڕەنگە پەیکەرو پێپلیکە و
چەتری پاس و
ڕەنگە شۆستەمان تێبگرێ
بەڵام من ئەوەیش ئەزانم
ئێستە.. ئێستە
کە بێ دەنگیی گوڵەگەنم و
کە بێ دەنگیی شەقامەکان
بە تەنها هەر
لەبەر چاوانی ئازادیی‌و
نەهاتنەوەی
ئەژدیهاکە و کوللەی بەغدا و
قاچی بەعسە!

1992

داری ژاڵە

هەر ئەڵێی داری ژاڵەیە
بە کراسێکی سوورەوە
لە سووچێکدا ڕاوەستاوە.
ئەمڕۆ ئێرە
سەراپای ئەم "ئەنقەرە"یە
بۆنی چەکمە
بۆنی قەمە
بۆنی ئەتاتورکی لێ دێ!
من سەر بەرەو ژوور بوومەوە
چارەکێك و گەڕامەوە
کراسی سوور
داری ژاڵە
چاوەڕوانیی
دیار نەمابوون

له جێگەی ئەو ، ڕۆژنامەکە

لەناو خوێنێکی تازەدا

(با) پەڕەی هەڵ ئەدایەوە و

له پەناوە

چاوی منو شەقامی چۆڵ

ئەیخوێندەوە !.

ئەنقەرە

1992/9/1

لێره

ئەمشەو لێره:
شاخ شاعیره و
دار قەڵەم و
دەشت کاغەز و
ڕووبار دێڕ و
بەرد نوختەیه و
منیش: نیشانەی سەرسووڕمان !.

هەولێر
ئابی 1992

له گۆڕستانێکدا

له ژوور سەری گۆڕەکاندا
یەکە یەکە مۆمەکانیان کوژاندەوە
ژنەکانیش وەکوو پۆلە پەڕەسێلکە
بەرەو دامێن و ڕووەوشار شۆڕ بوونەوە.
ئێستە گۆڕستان خامۆشە
بە تەنها مۆمێك و دایکێك
لە نێوان دوو بەردە کێڵدا
بە یەکەوە ئەسووتێن و
پێکیشەوە ماونەتەوە.
دایکێك بەهەشتیش ناتوانێ
ڕۆحی شاد کات.
دایکێك نامۆی ناو دایکانە و
غەریبی زامی خۆیەتی ..
دایکێك ئەزانێ کوڕەکەی

لە ناو تانکێکدا کوژراوە
کە ئەژدیها و.. جەهەننەمی
بەعسیانی لەگەڵ خۆیدا
بۆ ئەم مەڵبەندە هێناوە !!

1992

گفت و گۆیەکی ساکار

له بازاڕدا
له مێرد منداڵێکم پرسی
ـ نوقڵت ئەوێ یان شیعرێکی
ترش‌و شیرین!
-نوقڵ
"کرێکارێك سەری هێنابووە پێشەوە"
"دەم و چاوی هەر لە پەنجەکێشی ئەچوو"
ـ ئەی تۆ نامیلکەیەکی سیاسی تازەو گەرم
یان کولێرەیەك لە دەمی مردوو ساردتر؟
ـ کولێرەیەك.
-ئەی تۆ دایکە ڕەشپۆشەکە؟
ئاگردان‌و نێڵە نێڵی تەندووری ناو
پەیڕەوی هەموو حیزبەکان !
یاخود تەنەکەیەك نەوت؟

ـ نەوت.. نەوت!

دوایی بە هەرسێکیانم وت:

نوقڵی تاڵ و

سەرمای تاڵ و

نانی تاڵو

ئاوی تاڵ و

یاخود عەزیا و چاوی بەعس و

پێکەنینی "ئەبو نەدا" ؟!

"وەختێ لێیان ورد بوومەوە"

وەکوو برسییەتی گرژ بوون

وەکوو بازاڕ سارد بوونەوە و

بەدەم ڕۆیشتنەوە وتیان

ـ بڵێ مەرگ و زەهری مار و

هەر ئەوان نا !

هەولێر

ئابی 1992

چاڵ

ماوەیەکە
"گۆڕهەڵکەنە"
هاوڕێمە!.
شەو درەنگان
کە زەویی نووست، ئەگاتە لام
دەست بە کلکیەوە ئەگرمو
ئیتر ئەمبا
بەرەو قاقڕ،
وڵاتی خۆڵ..
کیشوەری لم،
گۆڕهەڵکەنەی تیژتر لە "با"
ئەمبا و ئەمبا
هەتا نزیك باسکی "سعود"
ئەژنۆی "سعود"

لەویَ یەك یەك ئەمباتە سەر:
گۆڕی بە کۆمەڵی: باخ و
گۆڕی خەون و
گۆڕی چاوم و
هەزار
هەزار
هەزار
چاڵی جەرگی "ئەڵلاَوەیسی"و
چاڵی مەمکی "کراس زەردێ"و
چاڵی شیعری سەر بڕدراوم
نیشان ئەدا !.

سلێمانی
مارتی 1992

خەون

من ئێستاکە
هەموو شەوێ گوڵە گەنم
دێتە خەوم
ئەمکا بە دەغڵ بۆ خۆیی و
بۆ بەیانیی کە هەڵ ئەسم
نە ئەو دیارە و
نە من دەغڵ و
برسیتر بووە تەمەنم !.

1992

مەملەکەتی سیحر

لە سەرانسەری خەیاڵما، گەر بگەڕێی
بۆ بستێ سێبەر و هەتاو
بۆ قولانجێ شپرزەیی
بۆ جێ پێیەك لە مێرگی خەم
بۆ تۆزقاڵێ لە ئارام و
بۆ زەڕڕەیەك لە پێکەنین
تۆی تیا نەبی ؟!
بەدیی ناکەیت
ئیتر من چۆن
مەملەکەتی سیحری تۆ نیم!.

1992

سیحر

هاتە ژووریٚ ، لە پڕێكدا
گەمیەی چاوی هەر هەموومان
كەوتە ناو سیحری چاویەوەو
تیا نوقوم بووین.
- شیعری جوانیش سیحری قەڵەم
وەكوو ئا ئەو شۆخە وایە !.
ئەو وەختەی دێت هەر كوت و پڕ:
ئەتكا بە ماسیی گۆمی خۆی ،
ئەتكا بە ئەڵقەی پەنجەی خۆی
ئەتكا بە باڵندەی بەژنی.
ئەتكا بە سێبەری وشەی
ئەتكا بە ژێی گۆرانیەكەی
ڕەنگە گۆمەكەیش لە (چین) بیٚ
ڕەنگە پەنجەكەیش لە (ئۆسلۆ) و
بەژنیش لە دوورگەی "كریت" و

وشەیش
خەڵکی ئەفریقاو گۆرانییەکەیش
باڵندەی باخی "لاتین" بێ!.

1992/8/9

شاكیر فەتاح

پەیژەیەك بوو باریك درێژ
هەشتا پلە.
سمۆرەی كورتە چیرۆكی ئەم زمانە
بەسەر پلەی ئەودا سەركەوت.
ئەم پەیژەیە
پلەی شكاویشی هەبوو
خۆیشی ئەنا بە دیواری كارتۆنەوە
بەڵام دوا سات، بەڵام دواجار
ئەم پەیژەیە
خۆی ڕاتەكان
لە قاچی بەغدا یاخی بوو
كە وەختێكیش بەلادا هات
سەری پەیژە گەیشتبووە "گەلاوێژ" و
شاكیر فەتاح لەسەربانی
هەمووماڵێكی ئەوینی
ئەم كوردەوە دەنگی ئەهات!

1992

ئاخێك

هەراسانم مەكە .. زریان !
با نەتدەمە دەست هەڵبەستێكی هەللاجی
شێتو توورەم
بێتە سەرت و
شیتكاتەوە و
بتكاتەوە:
بە لۆكەی شنەبایەكی
ترساوی پاڵ گردۆڵكەكان !
هەراسانم مەكە .. باران !
با نەتدەمە دەست دۆزەخێكی ئەوینی
غەریبیمو بێتە سەرت و
ئاگر پرژێنت بكات و
بتكاتەوە
بە پۆپەشمینی هەڵمێكی

شیتاڵ شیتاڵی گوێ سیروان !

تۆیش ئازاری نا ئومێدی و لێك دابڕان!

ئەمشەو هەراسانم مەکە

با زریانو با بارانت

بۆ نەهێنمەوەو نەتدەمە

دەست هەڵبەستێکی سوورە هەتاوی ڕۆحمو

نەتکەمەوە:

بە ئاخێکی

زۆر بچکۆلەی

قژ زەردی تەمەن پێنج ساڵەی

بە جێماوی .. ئەنفالەکان !.

نیسانی 1992

دوو جار

پەڵە هەورێ دائەبەزێو
پەڵە هەورێ سەر ئەکەوێو
"سەفین:: ئیستگەی پۆستی بارانی ڕەوەندە و
مۆزەخانەی گژوگیایە و
نامەخانەی مانگەشەوەو
ئارشیفی بەردەو، پەناگەی عاشقانی بەفرو بایە.
پەڵە هەورێ دائەبەزێو
پەڵە هەورێ سەر ئەکەوێو
منیش سەرم: باڵۆنی خەم، گۆمی هەتاو
زەنگی دەستی دارستانو
دەفتەری بوومەلەرزەیەو
چەمی هەستاو
لەلای منیش:
وشەیەکم هەڵئەفڕێتو
وشەیەکم هەڵئەکوڕمێو

لەم بەینەدا، من دڵنیام، ئەمشەو شیعرم
دووجار ئەزێ
جارێك لەگەڵ پەڵە هەوری سەر "سەفین"دا و
جارێکی دی
کە خۆم تەنیا ئەمێنمەوەو
"سەفین" ئەنوێ!

هەولێر
تەمووزی 1992

ناسینەوە

بە ڕێکەوت لەناو هەولێرا
"قەڵا"م بینی لاواز .. لاواز
ڕیشی هاتوو
دەستێکم خستە سەر شانە خۆڵاوییەکەی
- ئەمناسیتەوە ؟! لێم پرسی.
- ئەی تۆ نەبووی هەموو جارێ
حەزرەتی نالیی ئەیناردی و
کە ئەگەیشتی .. بەرامبەرم
لە دوکانی
"عبدالخالق"ی گلێنەم
دائەنیشتی!

1992

کیژ

- ئەو شمشاڵە ژان ئەیگرێ

- خۆزیا کیژێکی ببوایە

وەك تەنیاییم چاوی ڕەش و

ئەوەندەی دەنگی "فەیروز" یش

سپی بووایە!.

هەولێر
ئابی 1992

هۆ

ئەم خورەی ئاوە ئازاری
سەرچاوەیە وەختێ ئەگریی
ئەم وژە وژی بێشانە
زریکەی لق، هاواری چڵو گەڵایە
وەختێ کە بەهار جێ دێڵن
ئەم پێکەنینی گۆمانە
وەختێکە هەتاو ختووکەی شەپۆل ئەدا
ئەم لەنجەو لاری باخانە
وەختێکە گوڵان شوو ئەکەن
ئەم سوورهەڵگەڕانی گردانەیش
وەختێکە گشت شەهیدانمان
برینەکانیان هەڵ ئەکەن !

1992

چیرۆکی خۆشەویستییەك

دوو دڵدار و
دوو باڵقۆنی بەرامبەر یەك
هەموو شەوێ شیعر و شەپۆل
گوڵو ماچ ئەگرنە یەكتر
هەموو شەوێ
"با"ی نێوان ڕەنگو ڕەنگ ئەكەن
هەموو شەوێ
ئەچنە بەر بارانی عەشقو
هەتا سەر ئێسقان تەڕ ئەبن.
بەڵام ئەمشەو باڵقۆنێكیان هەر تاریك بوو
كچ لارەمل ،
ماچ بێ باڵو، گوڵە مێخەك چاوەڕێ بوو
لە پڕێكدا شەو شڵەقا و
گوڵە مێخەك كەوتە خوارێو

له باڵقۆندا کچ ئاوا بوو

کوڕ هاتەوە

بە ڕاکشاوی هاتەوەو

ئەمجارەیان لەسەر سنگی

خەنجەرێکی سوور ڕوا بوو!.

هەولێر

ئابی 1992

شیعر و ئارد

چاوەڕێی کرد
"مەم‌و زین" نەبوو بە گەنم
"دیوانی نالی" بە ئاردوو
شیعری تازەیش
بە یەك قووتوو شیری منالْ
دەم بوو بە گورگ
سك بوو بە گورگ
پرسی نەکرد
نە بە خانی
نە بە نالی
نە بە گۆران
پرسی نەکرد بە سوجادیو
هەموو مێژووی ئەدەبی دا
بە یەك هێڵەك ئاردوو ئێستە

چاوم لێیە:

لە نهۆمی یەکەمینی

ژوورێکی "ئەمنە سوورەکە"

دانیشتوون‌و شیعر بووە بە هەویرو

ئەیبرژێنن و

بەردەوامیش

چاویان هەر وا

لە دیمەنی هەڵواسراوی (شۆڕیجە)ی سەر

دیوارەکە !

1992

له سێ گۆشەیەکدا

کچ

سروشت

شیعر

ئا لەم سێ گۆشە نەمرەدایە

بازنەی خەونم ئەسوورێتەوەو

لاکێشی دەنگم دائەگیرسێتو

چوارگۆشەی بیرم

پەنجەرەی عەشقی هەر پێنج قارەکەی

هەموو دنیایە!

1992

نووسین!

ئاسمان هەردەم .. ڕێژنە باران نانووسێ.
باران هەردەم .. ڕووبارو جۆگە نانووسێ.
ئاویش هەردەم .. باخ نانووسێ.
باخیش هەردەم .. گوڵ نانووسێ و
منیش شیعر !

1993

نەژاد

له گوێ ئۆقیانوسی "ئارام"
گوێچکه ماسییەکم هەڵگرت
نام به گوێوه
گوێچکەماسی
سەربوردی خۆی گێڕایەوە:
دەرکەوت ئەویش
له خێزانو بنەماڵه ئاوارەکەی
"ماسییه ڕەشه بچکۆلەکەی"
"بەهرەنگی"یه !

1993

سییانه

زەریاو سێکەس

لەو شەپۆلانە پەستترو تووڕەترم

کە سەر ئەکێشن بە ڕۆخی بەردەڵاندا

شەو و سێکەس

لەو کورسییانەیش تەنیا ترم

کە کەس ناچێ بە لایاندا.

مێزێك، سێکەس

لەمبەرەوە پەرداخێکم سەرەونخون

لەوبەرەوە بەجووت یەکتری نۆش ئەکەن

زەریا و سێ کەس

شەو و سێ کەس

ڕقم لە سییانەو سێگۆشەو

سێ ڕیانو
هەموو ژمارە سێیەکە !
"بێئەوەی مۆڵەت وەرگرم"
منی تاك و منی زیادەو
منی دووکەڵ
هەستام ڕۆیشتم !

1993

دیدارێکی کورت

– ئەو پێکەنینی درەختە بۆ کوێ ئەبەی؟

– بۆ لای ئەو مەلە دڵ تەنگە.

– ئەو قەڵەمی برووسکەیە

ئەدەی بە کێ ؟

– بەو مێرگە تا: دیوانێکی گوڵەهێرۆی

تازەترمان بۆ بنووسێ.

– ئەی دەفتەری ئەو پەڵە هەورە سپییە؟

– ئەیدەم بە منداڵێکی ئاوارە

هەتا وێنەی دەمو چاوی

کوردستانی تیا بکێشێ.

– ئەی ئەو پەلکە ڕەنگینەیەت

بۆ لەسەرتەوە پێچاوە ؟

– ئەچم بۆ شایی ئەو گۆمەی
ئەستێرەیەکی هێناوە.
– ئەی ئەو موستیلەی گزنگە
نیازت وایە بۆ کێی بەری ؟
– ئەیکەمە پەنجەی ئەو سەروە شۆخو شەنگە.
– ئەی ئەو ملوانکەی تەرزەیە ؟
– ئەیکەمە گەردنی کفری.
– ئەی ئەو چەتری هەورە نزمە
ئەدەی بە کێ ؟
– ئەیدەمە دەس ئەو چنارە کەڵەگەتەی
زۆر دەمێکە لەبەر ئەو خۆرە وەستاوە .
– ئەی ئەو ئاوێنەی هەتاوە ؟
– ئەوە ئەیبەم بۆ ئەو ڕەزەی
لە دوای چاوی هەڵەبجەوە
قژی خۆی دانەهێناوە.
– ئەی ئەو هەموو گوڵە ژاڵەو
ڕەشە ڕێحانە و مۆردانە بۆ کوێ ئەبەی؟
– ئەیانخەمە سەر تابووتی ئەو شەهیدە.
– ئەی ئەو هەموو زەردەخەنەی
منداڵانە بۆ کوێ ئەبەی ؟
– بۆ بەر بارانی دوا ڕۆژێ
کە خۆشەویستیی زیاترو

گوڵەبەڕۆژەی زیاترو

شیعرێ جوانتری تیا بڕوێ.

– ببوورە ! ناوی بەڕێزت ، بۆ گوێگران:

– من ئازادییم

ئەی تۆ

– شەهیدێکی پەیامنێری

ڕێگەی خۆتان !!

1993

نیوه

ئازادییم ئەوەندە برسییە
لەتاو نان
ئامبازی (مانگ)ی ناو شیعرم بوو
فڕانی و کەرتی کرد
لەوساوە شیعری من
شەوانە کە هەڵدێ
کەل بووە و نیوەیە !

1993

دەسکەوت [1]

بەرلە پێنج ساڵ
"گمۆ" ڕیشی نەئەتاشی.
"سیروان" ڕادیۆی ناشناڵی یابانی هەڵنەئەگرت.
ئازادیی جگەرەکێش نەبوو،
هەتا جگەرەی بەغدا بکێشی.
شەقام جامانەی نەئەبەست.
"هەڵۆ" کوا کڵاوی لەسەر ئەکرد.
"توونی بابا" خوێندەواریی نەبوو
تا کتێب بخوێنێتەوە.
کاولاشەکان عەتریان لە خۆیان نەئەدا .
ڕەشەبا کەی جیهازی ڕاکاڵی هەبوو.
بەرد کوا مەتارەی هەڵئەگرت.

[1] وەك پێشتر ئاماژەمان بۆ کردبوو، دوای دۆزینەوەی تەرمی شەهیدان مەلا ئەحمەدو هاوڕێکانی لەو ئەشکەوتەدا کە بەسەریاندا ڕووخا، هەر لەپاڵ خۆیاندا ئەو کەل‌و پەل‌و شت‌و مەکانەیش دۆزرانەوە، کە لەم شیعرەدا ناویان هاتووە.

ئەستێرە کتلی بۆ چی بوو!.

دەوەن کوا تاکێك گۆرەوی لەپێ ئەکرد.

ئاسك مقەستی بۆچی بوو!.

باران کەوچکی بۆچی بوو !.

هەوریش شیعری بە قەڵەمی پارکەری جاف

نەئەنووسی

بەڵام ئەمانە هەموویان یەکە یەکە

لە دەسکەوتەکانی ئەشکەوتی (داری خلە)

یەکی شتێکیان فڕاند و،

لەو ڕۆژەوە ئیتر گۆڕان !!.

1994

کورتیلە چیرۆکە شیعرێ

هات ڕاوەستا
تەریك لە ژێر
دار نارنجێکدا ڕاوەستا
سەبەتەی پووشی پڕ گوڵێش
لە باوەشدا
تەنها سەیری ڕۆژهەڵاتو
سەعاتەکەی دەستی ئەکرد..
هەتا شەمەندەفەر گەیشت.
هەموو پیاوەکان دابەزین
هەموو ژنەکان دابەزین
هەموو منداڵان دابەزین
تا شۆفێرەکەیش دابەزی

ئەوەی دیار نەبوو هەر (ئەو) بوو !
غەمگین .. غەمگین
تەماشای گوڵەکانی کرد.
بۆ هاتنی نۆرەی دووەم شەمەندەفەر
یەکێکی تر هات ڕاوەستا

ئەویش بەتەنها هەر سەیری ڕۆژهەڵاتو
سەعاتەکەی دەستی ئەکرد
ئەوسا ئەم چووە لایەوە
بەبێ دەنگیی سەبەتەکەی دایە دەستیو
ئینجا ڕۆیشت !

1993

سەعاتی قامیش

ئێستە لەو زۆنگاوانەدا
لە خوارەوە
خەم لە قامیش
هەموو ڕۆژی
بە هەزاران سەعاتی خوێن دروست ئەکات
بۆ ئاپوورەی هەژارانێ:
نەدەستیان ماوە تا بیکەنە دەستیانو
نەچاویان ماوە تاکوو سەیریان بکەنو
نەماڵیشیان ماوە تا هەڵیان بوواسن
ئەو سەعاتە قامیشییانە
لە زۆنگاودا
بە تەوقیتی جەللادەکە
هەر کاتی مەرگ نیشان ئەدەن!

1993

گەردن

گەردنی شیعرێ
گەردنی دایکم
گەردنی وڵات
هەورم پێچایە یەکەمیان
بوو بە هەفتەی ئاواز بارین
عومرم پێچایەوە دووەمیان
بوو بە مانگی ئەوین بارین
مێژووم پێچایە سێهەمیان
بوو بە ساڵی
خەمبارینو
زامبارینو
شەهیدبارین !

1993

کەرکووکنامەیەک

ئەگەر باڵدار بم .. یەك باڵم
ئەگەر بەڕوو .. ئەگەر قەڵەم
یان کڵاوکوڕەی شیعریش بم
بێکڵاوم
گەر ئەسپ بم.. خاوەنی تاقەیەك چاوم
ئەگەر "با" بم بێ گڤەو
ئەگەر ئاو بم بێ خوڕەو
ئەگەر هەنگوینی وشەیش بم
لەناو زاری ئازادیمدا
تفت تفتو هەر بێ تامم.
من کوتو مت بە بێ کەرکووك
مرۆڤێکی کەم ئەندامم !

1993

بازنەی ئاگر

بۆتان بێ عشقی "مەم‌و زین" ئەبێ چی بێ ؟!
مەم‌و زین بێ شیعری خانی ئەبێ چی بێ ؟!
خانی بێ شەوقی زمانی کوردی چییە؟!
کورد کە کوردستانی نەبوو ئەبێ چی بێ ؟!
کوردستانیش
بێ ئاگرەکەی
شاری کەرکووك
ئەبێ چی بێو
ئەبێ چی بێو
ئەبێ چی؟!!

1993

نەهێنیی

قەت بە پاییز نەڵێن لە کوێم
ئەگەر بە جێگەم بزانێ
گەردەلوولم ئەکاتە سەر
دێتو هەرچی خەمی جوانمە
دێتو هەرچی ئازاری چاو ڕەشمە
ئەیفڕێنێ..
لە دواییشدا.. منی عاشق
چۆن بەبێ ژان بباریێمو
تەڕتان بکەم تا سەر ئێسقان !
قەت بە زەریایش نەڵێن لە کوێم
ئەگەر بە جێگەم بزانێ
ئێرەیی ئەکاتە سەرمو

دێتو بە زۆر، سیحری ڕەنگی
چاوانی ئەو کچە شۆخەم لێ ئەسێنێ
لە دواییشدا .. منی شاعیر
چۆن بێ سیحری ئەو چاوانە
چۆن بێ قووڵیی ئەو چاوانە
شیعر ببێتە ئاسمانم ؟!
شیعر ببێتە ئەو گڕەی
ئەو دۆزەخەی
درێژە بات
بە سووتان و هەڵقرچانم ؟!

1993

چوارده چرا

(1)

چیرۆکی پیاوێ

فەرش چنێ

هەتاکوو مرد

فەرشی چنیو گوڵی چنی.

بەڵام ئاکام:

نە فەرشێکی هەبوو بۆ خۆی

نە کەسێکیش

گوڵێکی خستە سەر قەبری !

(2)

سواڵ

لەبەر قاپیی کتێبدا من

هەموو ڕۆژێ

سواڵکەرێکم

بۆ وشەیەك و دووان و سێ
سواڵکەرێکم بەردەرگانەی
ئەم پرشنگانە بەرنادەم
هەژارێکم
خێری ڕووناکی و بیری نوی
هەتا مردن
بە من ئەشێ !

(3)

ئارامیی

لەوێ زەمین زۆر ئارامە.
لەوێ هەوا زۆر ئارامە.
لەوێ هەتاو زۆر ئارامە
لەوێ هەور زۆر ئارامە
بۆیە نە گڵ ژان ئەیگرێو
نە گەواڵە هەور ئەزێو
نە بەستەڵەك ئەتوێتەوەو
نە شیعریش ئەتەقێتەوە !

(4)

ئەفسەرێکی ئاسایی !

کە یەکەم ئەستێرەی وەرگرت

ئەستێرەیەکی کوشتبوو.
کە بوون بە دووان،
هەردوو دەستی بوون بە پەتی سێدارەکان
کە بوون بە سیانو بە تاجو بەرەو ژوورتر
بە یانییەك
وەختێ مێژوو لە خەو هەستا
ولآت بووبوو بە ولآتی بێوەژنان!

(5)

بەهرە

ئەی خواوەندی بەهرەی گەورە!
تۆ "بیتهۆڤن"ێکی کەڕو
یەك "دستۆیفسکی" فێدارو
"ئەبولعەلا" یەکی کوێرم
پێببەخشەو
ئیتر هەموو بەهرە ساغە نیوە ناچڵو گچکەکان
بۆ دیوانی خۆت ببەوە !.

(6)

ڕوانین

لەو کەلەوە
جوانوویەکی سپی دەرکەوت

لە شاخ زا یان
لە بەفرو یان لە کازیوە ؟
من نەمزانی.
لەوکەلەوە
هەڵۆیەکی سوور هەڵفڕی
لە ئاگر زا یان لە خوێنی خۆرنشین یان
لە نیشتمانی هەڵاڵە ؟
من نەمزانی
لەو کەلەوە
باڵای نیوەسپی‌و نیوە ئەرخەوانیی
دوکتۆر "قاسملوو" بەدەرکەوت
ئەوەی زانیم:
ئەو لە بەفرو
ئەو لە خوێن‌و
ئەو لە شاخ زا
ئەوەی زانیم !.

(7)

ئەوینت

لە جیاتی چاوت دوو گوڵی
بە جریوەی ڕەشم بینی.
لە جیاتی باڵات – پرشنگێ.

له جیاتی دەمت —زنەیەك.
له جیاتی قژت – گزنگێ
له جیاتی دەنگت – چرپەی ئاو.
له جیاتی بۆنت – بۆنی خاك
له جیاتی ڕەنگت – خەونێکی
سەوزم بینی
بەڵام له جیاتی ئەوینت
من هیچ شتێکم نەبینی !.

(8)

مەرج

له هەڵبژاردنی یاردا
شیعر گوێ ناداتە تەمەن
عومری "ڕامبۆ"ی هەبێ یاخود
عومری "دانتی"
شووی پێئەکا!
بەڵام بۆ خۆی
شیعر ئەو جوانە ژنەیە
یەك مەرجی ئەزەلیی هەیەو
زەمان _ زەمان
هەر دووبارەی ئەکاتەوە:
کامە قەڵەم

پیری ناکاو
له بیر جوانیی ناباتەوە ؟!

(9)

یادداشت

کاتی یادداشت نووسینەوەم
خەریکە نزیك بێتەوە
وەختی گێڕانەوەی خەون و پەندەکانم
کاتی خۆ بەدەستەوەدانی نەهێنیو
گشت گوناهە جوانەکانم.
کاتی یادداشت نووسینەوەم خەریکە نزیك بێتەوە
ئای خودایە ! چەند ستەمە
بۆ قەڵەمێ
بەرەو دوا بگەڕێتەوەو
لە بەرایی بەردەمیشدا
ئەوەی مابێ
ڕێگایەکی تەماوی بێ
بەرەو مردن !

(10)

فڕۆکە

فڕۆکەکە لە ئاسماندا خولی ئەخوارد
لە خەیاڵی منداڵێکدا

وەکوو یاریی لەگەڵ "با"دا بکا وابوو
وەکوو گاڵتە لەگەڵ هەورا بکا وابوو
بەڵام
فرۆکەکە یاریی نەکرد
کە دانەویی و هەستایەوە:
هەبوو _ نەبوو
شارێك بوو مرد !

(11)

کراس

ئەو تەمە سوورە کراسی ئاو دامانەو
بۆ فرۆشتن
بە جامخانەی ئەو شاخەوە هەڵواسراوە
تۆزێکی تر
بالیسانێ ، سێوسێنانێ، وەسانانێ
یەکێکیان هەر پەیدا ئەبێ
دەستی لەرزۆك بە گیرفانی برینی قوڵدا بگێڕێ‌و
بە دوو هەزار گەڵا ئاخ‌و _
یان تۆ بڵێ:
بە سێ هەزار کسپەی تەڕ تەڕ
کراس بکڕێ‌و
هەر لێرەداو بەدەم ڕێوە بیکاتە بەر!.

(12)

ئەلیزابیت وای وت

پەردەیەك هەیە لە نێوان
من و تۆدا
نە لە بەرد دروست کراوەو
نە لە خشت دروست کراوەو
نە لە قوماش
نە لە ئاسن.
پەردەیەکە ئێجگار تەنك
بەڵام نە بە دەست ئەبڕدرێو
نە بە پاچو
نە بە گوللە
پەردەی نێوان دوو ئاوەزە
کە سەدان ساڵ دوورن لەیەك !

(13)

پێکەنین

گزنگ ئەیدا لە ڕووبارێ
بەستێن وتی: لەم پێکەنینە جوانترم
قەت نەدیوە.
زەردە ئەیدا لە باخچەیەك
مەلیش وتی: لەم پێکەنینە جوانترم

قەت نەدیوە.
تریفە دای لە بەفری سەر هەڵەمووتێ
شاخیش وتی: لەم پێکەنینە جوانترم
قەت نەدیوە
کە شیعریشم دای لە شەوی
ئەوچاوانە
ژیان وتی:
لە گشت پێکەنینێ جوانتر
پێکەنینی دڵدارانە !.

(14)

نوور

ئەوەندە تەماشای نوورم کرد
چاوانم نوور بردی
نووری تۆ چارشێو بوو، پەردەبوو
لەمپەر بوو
نەی ئەهێشت ڕۆچمو
قولایی نەهێنیت ببینم
من ئێستا بە ڕووکەش کوێرێکم
وا دەستم ئەگیرێو
وەکی تر
بە چاوی "باطینم"

له جاران جوانترو چڕترو

قوڵترت ئەبینم !

هەولێر

کانوونی دووەمی 1994

درەختی مرواری

بۆ "سەلیم بەرەكات"

(1)

دێیتە ڕۆحمەوە و تیشكیش نیت.
دێیتە لەشمەوە و خوێنیش نیت.
دێیتە چاومەوە و ڕەنگیش نیت.
دێیتە گوێمەوە و دەنگیش نیت.
تۆ نەهێنیی
خۆشەویستیت !.

(2)

مەستم بە گوناه.
مەستم بە تۆبە.
مەستم
كە نەمزانی
بۆچی گوناهو تۆبەم كرد !

(3)

هەر لەبەر چاوی ئاسمان خۆی

هەوریان دزی.

بە بەرچاوی هەوریشەوە

"با" یان دزی.

هەر بە بەرچاوی "با"یشەوە دڵۆپە بارانیان دزی

هەر لەبەر چاوی بارانیش

خاکیان دزیو

لە خاکیشدا

ئەو چاوانەیان شاردەوە

کە دزەکانیان بینیبوو !

(4)

ڕیزێك مۆمو ڕیزێك شیعر.

کە مردن هات فووی لێ کردم

- یەکەم ڕیزم دووکەڵێکە

پەرت پەرت ئەڕوا و بزر ئەبێو

ئەچێتەوە ناو دڵی خوا.

ڕیزێك مۆمو ڕیزێك شیعر

- دووەم ڕیزم

ئەو وشە و دەنگو ڕەنگانەن

وەك پرشنگو خوڕەی ئاوو سەوزیی چیا

نە هەرگیز ئەکوژێنەوەو
نە دەمیان لە گۆ ئەکەوێو
نە ئەچنەوە.
ئەمێنن وەك کوردستانو
ئەژین وەکوو ئاووهەوا !

(5)
زریان گەڕایەوە ئەشکەوت.
ئەو ئێستاکە
شەکەتەو ڕەنگە زوو بنوێ.
بەڵام دەربەند
دەوری چۆڵەو سەری سووکەو
خەریکی چیرۆك نووسینە:
لە گەردو گوڵی بەیاندا
سوارێك خۆی کرد بە گەروومدا
سوارێکی ڕەش..لە پاشکۆیدا
پەرییەکی هەڵگرتبوو
تیژ ئەهاتن
سوارە و پەری گەیشتنە ناو ڕووبارەکەم
لە پڕێکدا لە پشتەوە
تەنها شریخەیەك بیسترا
پەری کەوتە ناو ئاوەوە و

بۆچەند ساتێك
وەكوو ڕووبار دڵنیاییم
سوور هەڵگەڕا !

(6)

هەڵتکردم
من تاریکیم پێ خۆشتر بوو!
کوژانتمەوە، من ڕووناکیم پێ خۆشتر بوو!
تێم ناگەی .. تۆ !
من لە بەینی هەڵکردن‌و
کوژانەوە و مەرگی خۆمدا
گومانێکم
سنوورەکان
نامگرنە خۆ !

(7)

مێژوویەك بوو.. ئەمووستەچاو
هەر "مودیری ئەمن"و مشك و
چەکمەجەیەك
فاییلی تۆیان ئەبینی !
ئێستە دەستە سپییەکانی هەتاو
باهۆزی سەوزی "ڕاپەڕین"

پەڕە.. پەڕە
وشە.. وشە
زەرد نامەیان
ڕەش نامەیان
مەرگ نامەیان
بردۆتە لای:
ئەو خێڵی گیاو گوڵ ومەل و
کازیوانەی
کە بەدەمی قەڵەمەکەت
سەرت بڕین !

(8)

زەنگی کڵێسا و لێدانی
سەری مەسیحە ئەو کاتەی
دائەبارێ ژانەکانی ،
خەمی کەرکووك و سووتانی
سەری کوردە لەو کاتەدا
بوون بە مەسیح
شەهیدانی !.

(9)

لە ناو هەموو ئەو وشانەدا کە ئەمشەو
سەریان لە منی نەخۆش داو

هاتبوونە ژوور سەرینم
تەنها وشەیەکیان تیا بوو
دەستی خستبووە دەستمەوەو
تا بەیانی لەگەڵ لەرزما
لەرز ئەیگرت و
لەگەڵ "تا"م دا
"تا" ئەیگرتو
جێی نەهێشتم
ئەویش وشەی: "یادگار" بوو!

(10)

عاشق قەت ڕەوانبێژ نابێ
چونکە سۆزی گڕستانێ
لە هەناوی ئەو بەربووە
مەگەر تەنها
هەر بێدەنگی
باسی بکا و
هەر بێدەنگیش
دەنگەکانی ئەو دەربڕێ!

(11)

خۆڵەمێشەکە وای ئەوت:
مشتێکی من .. درەختێ بوو.

پیاڵەیەکم منداڵیٚ بوو.
فنجانێکم.. کۆتریٚ بوو.
خۆڵەمێشەکە
گردێکی هەڵدراوەی
مێژووی جەستەو
خەونی من بوو!

(12)

خۆرنشینیٚ
شیعرێکی مەستم هەڵفڕی.
نەهاتەوە.. دەنگی نەبوو
کە سۆراخم
گەیاندە لای
ساقیە چاوڕەشەکەی "حافظ"
ئەو پێی وتم
بەدەم خوێندنەوەی رەزنامە و
لەبەر بارانی بادەدا
کەوتە خواریٚو
لەسەر مەزارەکەی "خەیام"
ڕۆحی دەرچوو!

(13)

تۆ ئەو ساتە
دار هەرمێیەکی سپی بوویت ئەڕۆیشتیتو

شاڵێکت دابوو بە شانتا
شاڵ پڕی بوو لە پۆلە وێنەی باڵندە.
وەختێ گەیشتیتە ماڵێ و شاڵت داگرت
باڵندەکان
هەڵفڕین و
ئەمجارەیان تەماشام کرد لە ئاسماندا
بوون بە پۆلێ لە قەسیدەی
دەم بەخەندە!

(14)

لەبەر ڕووناکیی تاریکیم
خۆشەویستیت ئەخوێنمەوە.
لەبەر بارانی تینوێتیم
خۆشەویستیت ئەنووسمەوە.
لە سووتانی غەریبیشدا
خۆشەویستیت : نیشتمانی
گزنگ دان و
هەڵهاتنمە !..

(15)

لەو شەوەدا
لەو کەژەدا
هەرچی کرمی ئاوریشمینە

له قۆزاخه هاتنه دەرێ و

به چوار دەورا

بوون به چرا:

له ئاهەنگی ڕێزلێنانی ئەو بەردەدا

که ئەستێره برینێکی سلێمانی

له گیانی خۆیدا

حەشاردا !

(16)

لەو خەوەدا دوو ماسی بووین

به شوێن گۆمێکدا ئەگەڕاین

"مانگ"ی تیا بێ.

پرسیارمان کرد له ڕووبارێ

ئەو پێی وتین:

لەبەر ئەوەی مانگ گیراوه

ئەبێ ئەمشەو چاوەڕێکەن

تا بەر ئەبێ.

بەڵام ئەفسووس

ئەو وەختەی مانگ بەرەڵڵا بوو

بەخەبەر بووین!

(17)

هەنووکه تۆ بەلەمی یان

مەراقێكی درێژكۆڵەو
منیش ڕووبار؟
ئەمێستا تۆ لاولاوی یان
ئازارێكی پێچاوپێچو
منیش دیوار ؟
تۆ خۆرنشینی وەرامی ؟
یان زریانو تۆفی پرسیار ؟

(18)

تۆ كتێبی و
هەروەها ئەویش كتێبە
جیاوازییەكتان ئەوەیە
تۆ كتێبی یەك ژووریتو
ئەو كتێبی هەموو وڵات.
تۆ شەپۆلی و
ئەویش شەپۆل
جیاوازییەكتان ئەوەیە
تۆ شەپۆلی جۆگەیەكیو
ئەو شەپۆلی ئۆقیانووسێ.
تۆ مۆمیتو
ئەویش هەر مۆم
جیاوازییەكتان ئەوەیە

تۆ ڕووناکییەکەت چەقیوەو
ئەو ڕووناکییەکەی گەڕیدەی
هەموو جیهان !

(19)

دوای بۆردومانی ئەو کەژە
هەندێ دارگوێز هەر بە پێوە مابوونەوە
ئەیانبینی
سەرو ملیشیان بائەدا و
دەستیشیان ئەجوولاَنەوە!
بەلاَم نە گوێیان لە هاژەی چەمەکە بوو
نە لە قریشکەی ژنانو
نە لە زریکەی منالّو
نە لە زرمەی تەقینەوەی
دینامێتی ناو گوندەکە !

(20)

پیرۆزن ئەو دەستانەی لەم بنارەدا
خانوو بۆ خەونی مندالاَن دروست ئەکەن.
پیرۆزن ئەو دەستانەی لەم پێدەشتەدا
ژوور بۆ وشەو
شەقام بۆ قاچی ڕووناکیو

پلیكانه بۆ پاشەڕۆژ دروست ئەكەن
بەڵام پیرۆزترین باسك و
ئازاترین دەستو پەنجە
ئەو دەستانەن لە پێش دەستەكانی تردا
هەموو ساتێ
لەگەڵ مەرگا ڕووبە ڕووی یەكتر ئەبنەوە
ئەو دەستانەن یەكە یەكە
مینی چێنراو ئەچننەوە!

(21)

كەوان وتی:
كە پشتی خۆم ڕاست كردەوە
یەكەم شتێ كە من بیكەم:
لە سێدارەدانی تیرە.
مەگەر تەنها خۆم بزانم چی پێ كردووم!

(22)

ئا ئەم دیجلەو فوراتە چین
ئەگەر ئاون
ئاو بێ ڕەنگەو كەچی ئەوان هەر بەردەوام
ئەرخەوانین!
ئاو بێ تامەو كەچی ئەوان هەر بەردەوام
تامی مێژوویەكی سووتاو ئەدەن!

ئاو بێ بۆنە و کەچی ئەوان هەر بەردەوام
بۆنی قژی
کچ‌و کوڕە کوژراوەکانی ئێمەیان لێ دێ!

(23)

لەم کەژەدا دار دوودڵە
بڕوات؟ یاخود هەر وا ڕاوەستاو بێ؟..
لەم چەمەدا ئاو دوو دڵە
ببێ بە شەختە یان هەڵم‌و بوخار؟!
لەم ڕێیەدا قاچ دوو دڵە
بگەڕێتەوە یاخود هەر بەردەوام بێ؟!
لەم باخەدا مەل دوودڵە
هەڵکورمێ یاخود هەر بفڕێ؟!
لەم ساتەیشدا وشەکانی من دوو دڵن
ئەم قەسیدەیە تەواو کەن؟!
یاخود بۆ ئێوەی جێ بێڵن؟!
با جێی بێڵم؟..

(24)

وردبوونەوەی وشە لە وشە.
وردبوونەوەی خەیاڵ لە خەیاڵ.
وردبوونەوەی چاوم لە چاوت.

وردبوونەوەی لەشم لە لەشت.
کردیانم بە زەریاو
کردیانم بە ئاگر.
دوورکەوتنەوەی وشە لە وشە.
دوورکەوتنەوەی خەیاڵ لە خەیاڵ.
دوورکەوتنەوەی چاوم لە چاوت.
دوورکەوتنەوەی لەشم لە لەشت.
کردیانم بە شەختە و
کردیانم بە قاقڕ!

(25)

هۆدەیەکی ڕووت و ڕەجاڵ
پیرێژنێ.
پشیلەیەك.
تۆزێکی تر پیرێژن چاوی لێك ئەنێ و
بە ڕێی "با"دا
ئەچێتەوە بۆلای خوای خۆی.
تۆزێکی تر پشیلەکەیش
تا مڕ ئەبێ
دەم ئەنێتە ڕزقی خوای خۆی!

1994-1992

گوڵەجەرگێ

له ڕۆژهەڵاتی گەلاڵە

له خەمهەڵاتی کوێستاندا

لەو شوێنەدا کە خۆرەتاو وەك مێژوومان

وەك بەژنی با

لەناو بەفرا هەڵئەلەرزی.

لەو شوێنەدا

کە شەڕی هەردوو دەسی خۆم

سەری خۆمو

سەری شیعرو

سەری مانگەشەویان ئەبڕی.

لەو شوێنەدا

کیژێکم دی سپی.. سپی

وەکوو گوڵی چواڵە و هەرمێ

مل بە هەوریی

کە لێم پرسیی:

ئەی کیژۆڵەی ناو خەونی شاخ

لەم هەرێمی گوڵانەدا

لەم دەریاچەی ڕەنگانەدا

تۆ عاشقی کام چاویانی؟!

وتی: تەنها تاقە گوڵێ:

گوڵەجەرگی ناو بەیانی

زامەکەی حەسەن کوێستانی !.

1994

گەڕانەوە

ئەم شەهیدانەی شەقلاوە
تەنها هەر لەهاویناندا
لەگەڵ هاتنەوەی شەمامەو
لەگەڵ دەرکەوتنی خێڵی گوڵەباخو
گەڕانەوەی چاوەکانی دار گێلاسدا
سەر لە ئێمە ئەدەنەوە.
تەنها هەر لەهاویناندا.
کە دێنەوە
وەکووو قۆخ و سێوەلاسوورە و گوڵ هەنار
هەموو پێکەوە دێنەوە..
هەر لەدوور ڕا..
وەکوو بزەی گوڵ خەندەران

ئێمە ئەیانناسینەوە:
باڵایان داری ژاڵەیەو
دەم‌و چاویان هێشوە ترێی سەر قوڵکەیەو
دەس و قاچیان لق‌و چڵی بەڵاڵووکە و
قژیان چیمەن!.
شەهیدانی ناو شەقڵاوە
کە دێنەوە بۆ لای ئێمە
وەکوو خەونی گوڵ ئەستێرە
لەسەر شانی سەفینەوە یەك یەك هەڵدێن.
ئەڵێی ڕیزێ مۆمی سوورن‌و
بەرەو ماڵانی بن بنار دائەگەڕێن.
قوربانییەکانی شەقڵاوە
وەك سنەوبەر بەرگیان کەسکە
چاویان کانی‌و سنگیان باخ‌و
خەمەکانیان بەر سێبەرێکی فێنکە
کە گەرما هات..
شەهیدانی ناو شەقڵاوە
سەریان کەپری ئازیزانە
هەناسەیان کزەبایەو
زامیان هاوینەهەواری
گشت زامێکی کوردستانە!

1994/4/11

ئەسپ و چرا و مانگ !

-بابە بۆچی ئەسپەکەی "شێخ"
لە بناردا کەوتو گلا و
نەبوو بە "با"و
بە بروسکەو
سەرنەکەوتە سەر ترۆپکی
پاشەڕۆژ و
شاخی هەتا و؟!
- کوڕم.. ئینگلیز.. داوی ئینگلیز
ئینگلیز.. خستی
ئینگلیز..گرتی
ئینگلیز.. کوشتی!

- ئەی بابە بۆ چرای ئالآی
ناو بەفرانباری مەهاباد
لە تەمەنێکی زۆر کورتدا
کورتتر لە گوڵی دار چواله و
کورتتر لە خەونی پەپووله
پرشنگەکانی هەڵوەری و
دڵی وەستا؟!

- کورم! فووی ڕووس
فووی "ستالین " و "سەڵتەنە" و
گۆڕینەوەی خوێنی کوردستان بە نەوت و
مەزاتە گەورەکەی دنیا!
- ئەی بابە ئەم "مانگ"ەی ئێستا
کە لە ئاسۆی خوێنمانەوە بوو بە خەونی
گۆیژە و مەتین وسەفین‌و
لە ناو سەری مێژوویەکی شەهیدەوە
خەرمانەی دا؟!
بابە..بابە ئەی ئەمەیان
ئەم مانگەیان
کێ ئەی کوژێ؟!

ـ کوڕم.. کورد خۆی.. هەر خۆی و خۆی

کەسی تر نا

ئەمجارەیان خۆی ئەیکوژێ

خۆی ئەیکوژێ

خۆی!!

کۆتایی 1994

لەو شەوەدا

قەت لەو شەوەی
"ئەشکەوتەکەی داری خلە"
شیعرم تەنیا تر نەبووە.
قەت لەو شەوە
ڕۆحم تاریك تر نەبووە
قەت لەو شەوە
مەرگم بێکەس تر نەبووە.
لەو شەوەدا، کەس. کەس. کەس. کەس
کەسم نەبوو.
لەدە پەنجەی هەردوو دەستما
هەشتیان جاش بوون؛

برۆم بەسەر چاوانمەوە جاسوس

قاچێکم جەیشی شەعبی بوو.. قاچەکەی تری ئەگرتم

دەستێکم ڕەفیق "حیزبی " بوو،

دەستەکەی تری ئەکوشتم .

قەفی سمێڵم.. نەصیر بوو

شەدەم.. نەصیر موتەقەدیم

گیرفانیشم.. موستەشار بوو

لەو شەوەدا.. "با"یش بەعسی بوو

"بەرد" بەعسی بوو

باران بەعسی و

بەفر بەعسی و

دارو دەوەنیش بەعسی بوون

ئەوەی تەنها لەو شەوەداو لەو شوێنەدا

ڕەگ و ترووسکە و شاگوڵو پێشمەرگە بوون

حەوت خەونی سەوزی ژێر گڵی

گەرمێنی گیانی ئێمە بوون!

1994

حەسەن كوێستانی

لەم شیعرەدا بەفر ئەبارێ و
سەرم شاخە
لەم شیعرەدا گوڵ ئەبارێ و
لەشم خاکە
لەم شیعرەدا کچێکی جوان
ئەجریوێنێ و
منیش شەوم.
لەم شیعرەدا خەم باڵ ئەگرێ و
منیش ڕێگای کۆچ و ڕەوم.
لەم شیعرەدا ..من درەختی
سپی پۆشی سەر ئەزمەڕی سلێمانیم..
لەم شیعرەدا.. ئێستە زستانێکی سوورە و
من نمە نمەی بارانی
سەر گۆڕی حەسەن کوێستانیم!

پاریس
1994

پەیکەر

بۆشەهید جەباری حاجی ڕەشید

لە سەرەوە تا خوارەوە
باڵای بەرزی پیرە مەگروون دائەتاشم
ئەیکەم بە پەیکەری پیاوێ:
کە جێ ئەشکەنجەی سەر لەشی
شەوانی ئەمنە سوورەکەی
لەبەر بارانی "باوەڕ"دا
پەڵەیان داو . ئیتر ئەوسا
مێرگی برین و سروودی "مەشخەڵان" ی بەر
سێدارە..
زڕەی ئازار
خەونی ژووری ئینفیرادیی..
وشەی ژێر زەمینی ئەنفال..

خوێنی قەڵەم، کێڵگەی نامە، عەشقی پ.م
عەشقی شەمام، چاوی هەرسێ منداڵەکە
بوون بەکانی و بوون بە دەغڵی زەردەخەنە و
بوون بە مێژووی خۆرەتاوی ئەم وڵاتە.
پیرەمەگروون!
من پێت ئەڵێم:
وا هاتووم و پەیکەر تاشی ئازادییم و
ڕازیی بیت و ڕازیی نەبیت
دات ئەتاشم و من تۆ ئەکەم:
بە "جەباری حاجی ڕەشید"

سەرەتای مارتی 1994

شەست قوربانی

لەم مانگەدا
لە باڵەییان لەبەر دەمی هەر ماڵێکدا
گوڵێك ئەڕوێ.. گوڵی واسەیر نەبینراوە !
شەست چاوی کەسکی پێوەیە و
شەست خاڵ وا بە ڕوخسارییەوە و
شەست ملوانکەی لەملدایە
لە ڕەنگی خۆر.
لەم مانگەدا
لە باڵەییان لەناو حەوشەی هەر ماڵێکدا
دارێك ئەڕوێ.. داری وا سەیر نەبینراوە:
شەست دەستی سووری پێوەیە و
شەست گەردن و

شەست پرچی مۆر.
لەم مانگەدا لە باڵەییان
لەو دۆڵەدا زەماوەندە:
شەست ئەستێرە هەڵئەپەڕن و
شەست دەغڵ نان ئەکەن و
شەست کانی ئاو ئەگێڕن و
شەست لوتکە تەقە ئەکەن و
شەست مەل گۆرانی ئەڵێن و
شەست باخ میوە ئەبەخشنەوە
لە کۆتایی ئەم مانگەیشدا
لە پێدەشتەکەی سۆراندا
باڵەییان و بالیسانم پێك ئەگەن و
هەر شەست بە شەست
بووکی خوێنیان ئەگۆڕنەوە!

1994

دوور و نزيك !

هەر ئێستە لێرەوە بەرەو ژوور باڵ ئەگرم
ئەو هەورە ڕیش لۆكە، ماندووە، ڕائەگرم
پێی ئەڵێم: ببورە چاوەكەم! تۆ نامەی
بارانێ یان بەفرێ یان بۆنی ئێوارانی غەمناكی
شارەكەی (بێكەس)ت پێ نییە؟. بمدەیتێ و
لەباتی ئەو ئەركەیش
سەد ماچی پەڕو باڵ سوتاوی
غەریبێ، وەرگری!
هەر ئێستە لێرەوە، من ئەبمە ، باپووسكە و
ئەگەمە ئەو مانگی سەر كەلە و
پێی ئەڵێم: ببوورە گیانەكەم ! تۆ شیعری چاوڕەش و
خەرمانەی تەنیایی كچێكت پێنیە؟

ڕاسپێر، لەگەڵ خۆت
بۆ منت هێنابێ و
لە باتی مژدانەیش
سەد گوڵی کوژراوی
دووچاوم وەرگری!
هەرئێستە خۆم ئەکەم، بە ماسی باڵدار و
ئەو ئاسکی شەپۆلەی پێشەوە ڕائەگرم
پێی ئەڵێم: گیانەکەم ببوورە! .. تۆ لەگەڵ هەناسەی پرژەتا
تۆ لەگەڵ زایەڵە و گریانی هاژەتا
لە چۆمی چریکەی (دیلان) و
ڕووباری شیوەنی دایکانی شارەکەم
دوا ناڵە و کڕووزەی
بەهاری خوێناویی ئەم کوردەت پێ نییە
بمدەیتێ و
لەبری ئەو ئەرکەیش
هەرئێستە: هەزار ئاخ
هەزار ئۆف
هەزار داخ
لە ڕۆحی بێزاری ، شاعیرێ
وەرگری!

پاریس
1995/3/31

لەناو سەری هەڵەبجەدا

لە هەناوی هەر بەردێکما گوڵێك هەیە.
لە دووکەڵی هەر زامێکما خۆرێك هەیە.
لە ئاسمانی هەر خوێنێکما مەلێك هەیە و
لە ناو سەری هەڵەبجەیشما
گوڵ و خۆر و مەل و یاری
خۆشەویستی گەلێك هەیە.

1995

نان و ئاسمان

مەلی ووشەم
نە بەبێ نان پێ ئەکەنێ
بۆ ئاسمان و
نەبێ ئاسمانیش گۆرانیی
ئەڵێ بۆ نان!

1995

لەشەوێکدا

"با" یەك دای لەسەرو قژم
سەرو قژم ، بوون بە لق و پۆپی دارێ.
دار هەنارێ گوڵێکی خۆی گرتە سنگم
سنگیشم بوو بە گوڵجارێ.
کچێك قومێ ماچی دامێ و
دوو لێوم بوون بە ڕووبارێ.
کە منداڵێکی (ڕواندا)یش، سەری خۆی و
مەمکی دایکی و
دەستی باوکی
لەڕێی (T.V)ەوە بۆ ناردم
دارم کوێر بوو
گوڵجارەکەم کۆچی کردوو
ڕووبارەکەم شینی کردو
من ئەو شەوە هەڵبەستێك بووم
تا بەیانی تەم دایگرتم!

1995

شیعر

شیعر، گمەی
ئەوینێکی سپی و ، باڵی
پەپوولەی وشەیە و
چاوی باران.
شیعر تۆوی ئەستێرەیە و
لە دەشتی سامالْدا ئەڕوێ
شیعر پەنجەی منداڵانە و
لە دۆزەخی کوردستان و ڕواندەدا
چی لە دەست دێ ؟!

1995

ئافیش

لەسەر ئەم کورسی پاییزە
خەریکە چاوم هەڵوەرێ
بەرامبەریش
هەر وەکوو خۆم
کۆنە ئافیشێکی دیوار
لاشان بەربوو
بەدەم (با) وە هەڵ ئەلەرزێ و
وا خەریکە
وردە..وردە
ئەخزێتە خوار !

1995

تەنیایی

تەنیایی یەك
ساردتر ، لە كڕێوە خوێنی ئێوارانی
ئێستەی وولآت
دەوری داوم..
تەنیاییەك جارێك ئەمكا
بەو گەلآیەی، چڵەكەی خۆی :
فڕێی بداتە بەر قاچی گەردەلوول و
جارێكی تر بەو باڵدارەی
لە شەوێكی بەفرانباردا
هێلانەكەی خۆی دەریكا!

1995

ئاوی شیعر

من هەندێ جار
کە ئاو لە وشەم ئەبڕدرێ و
ئەبمە کاغەزێکی قاقڕ.
کارێزکەنێکی خەیاڵم
دائەهێڵمە ناو قووڵایی مێژوومەوە:
خەم هەڵکەنێ و
خەم هەڵکەنێ
تا ئەگاتە ئاوی شیعر !

1995

سوورەتی ئەوین

لەسەر بەردە نوێژی لەشت
من نوێژی شیعر و
شەراب و
بارانە ماچ ، دائەبەستم
کەسوجدەم برد
بۆ قیبلە قوببەی مەمانت
دەمم گەیشتە کەوسەری بەر گەردنت
من ئەزانم هەڵناسمەوە و
بەدەم خوێندنی سوورەتی ئەوینەوە
ئیتر ئەمرم !

1995

نیشتمانی ئاگر

دەروونم دارستانێ بوو
هێندەی شەوانی تەنیاییم پان و بەرین
وەك مەراقیشم چڕو پڕ
ئێوارەیەك.. لە پەناوە
تیلەی چاوی شۆڕە ژنێ
پریشكێكی تێهاویشت و
من لەوساوە
بەهەشتێكم ئەسوتێم و
بووم بە نیشتمانی ئاگر!

1995

حیلە و گرمەژن

ئەوە ئێوەن، ئەمێستاکە ، دیسانەوە

ڕەوە تیشك و ڕەوە زامی

ئەو پیێ دەشتەن !

ئەوە ئێوەن، ئەمێستاکە،دیسانەوە..

"بای"ی سروودی مەشخەڵانن و لە پێشەوەن

بەڵێ ئێوەن، ئەمێستاکە، بەدەستەکانی گەرمیان

بە هاواری باوە شاسوار

بەسەری پردێ و کوڵەجۆ

لە دەروازەی سینەی ڕەشی کەرکوك ئەدەن

زۆرتان لەوێن.. ئەتانبینم:

مامەڕیشە بە چل گەزی پشتێنەوە

حەمە ڕەش و کاسکێتەکەی

مەلائەحمەدو ڕادیۆکەی

مەلائاراس‌و هەگبەکەی..نازم و کۆڵە پشتەکەی

هەموو لەوێن.. ئەمێستاکە

تەنها حیلەی ئەسپەکانی شیعری من و

گرمەژنی هەوری دەنگی

فەرهاد سەنگاویتان کەمە!

1995

دوو برین

برینێکی شەڕی ناوخۆم
بووبە گەڵای هەناسەم و
زوو هەڵوەری
برینێکی شەڕی بەغدام
بووبەگوڵ و
گوڵ بوو بە مانگێکی چواردە و
بەتریفەی سوورمەچنی
هەموو مێژوومی داپۆشی!

1995

دیاریی

لە هەکاریی
پێنج سەد مەترێ لەوبەرەوە
وەك چاوی گوڵەبەڕۆژە
ئازادیی چاوی خۆی پیشان ئەدا .
بۆ ئێوارە
دەستی ڕاست و قاچی چەپی
لەسەنگەرا
بەجێهێشت و
بۆ چاوانی خۆشەویستی کرد بەدیاریی.

1995

جوانە دڕندەکە !

تانسۆچیللەر !
تابلۆیەکە لە قژی زەرد
دووچاوی مەست
لە گەردنێکی کافووریی‌و
سنگێکی بەرز.
تانسۆچیللەر !تابلۆیەکە
لە ئاسمانی لەشێك سپی
ورد بەرەوە !
لەو قژەدا تەلبەندی دڕکاویی شەوو
لەو چاوەدا نووکە سوونگی‌و
لەو ملەدا ئەڵقەی پەت‌و
لەو سنگەدا نارنجۆك‌و

گولله تۆپو

سەری بڕاوم ئەبینی!.

باش گوێ بگرە

لە ئاسمانی ئەو لەشەیشدا

ڤیژەی ئاوەو

ڤیژەی دایکمو

زریکەی مێژووم ئەبیسی!.

1995

مــاچ

دووباڵدار بوون

دوودڵدار بوون

لە ئاسۆیەکی نارنجیی ئێوارەدا

بەدەم فڕینی عەشقەوە یەکیان ناسیی.

بۆ یەکەم ماچ

نزیکترین وێستگەی ئەوین

تاقە هەواری نیشتنەوە

دوو دارتەلی کارەبا بوو

بەرامبەر یەك..

گمە گمیان گۆرانی بوو بۆ یەکەم ماچ

گمە گمیان هەڵقرچان بوو بۆ یەکەم ماچ

بەرامبەر یەك..

مل درێژ بوو

لە یەکتری چوونە پێشێ

پێشتر.. پێشتر..

هەتا دەمیان گەیشتە یەك

هەرئەوەندەو

تەزووی بازنی کارەبایش هاتەوە یەك

هەر ئەوەندە و عاشقانی بۆ ماچ تینوو

بەدەم ئاگری ماچەوە

کەوتنە خوارێو

بوون بە ڕەژوو!

بوراگ
1995/3/23

زەماوەندی دوا ڕۆژ

بۆ قادر دیلان

ماڵێك.
مۆسیقارێك.
بوخچەیەك نۆتە !.
ڕۆژێك دێت.. پیرێتی
دەستی مەرگ ئەگرێت و
ئەیهێنی بۆژووری خەوتنی ماڵەكە.
ئەوساكە مۆسیقار ئەبێتە
پەپوولە پایزەی سەر ئاوو
وەك خەونی ناو تەمی چنارێ
لە چاوان ون ئەبێ!.
هەروەها ڕۆژێك دێت لێرە نا
لە دوور دوور ، وڵاتی مۆسیقار
بە پەنجەی بەفر و با
كە بوخچەی كردەوە

نۆتەکان وەك پۆلە ئەستێرەی باڵ گرتوو

لەسەری کێوان و

لەگەرووی مێژوودا

وەك شایی وشەو گوڵ

دەست ئەکەن بە سەما!

1995

ئەوینی سپی

من وامزانی تەوقەیەکە ڕاگوزاری و
ئیتر دەستم دەستەکانت بەجێ دێڵێ.
من وامزانی سەرنجێکە ڕێبوارانە و
ئیتر چاوت چاوەکانم بەجێ دیڵێ.
من نەمزانی و بەختەوەر بووم کە نەمزانی .
ئەوا ئێستەیش
دەستەکانت بوونە هێلانەی هۆنراوەم .
من نەمزانی و بەختەوەر بووم کە نەمزانی .
ئەوائێستەیش
چاوەکانت بوونە پرشنگی سەرچاوم
ئاه.. گیانەکەم!
لە ڕێ و بانی ئەم ئەوینە سپییەدا
ئێمە ئێستە بووین بە دەستێك
ئێمە ئێستە بووین بە چاوێك

ئێمە ئێستە بووین بە دڵێك

ئاه.. گیانەکەم!

دووکەس بووین و

لە جیهانی ئەم عەشقەدا

بووین بە کەسێك!

1995

نامە

سبەینێ هەر لە ڕێی پۆستەوە
هەورێکی بچکۆلەت پێ ئەگات
کە وەختێ کردتەوە
ژوورەکەت پڕ ئەکات
لە بۆنی دایکت و
لە نمەی بارانی چنارۆك!.

1995

تۆ

تۆ ئەگەر درەخت بوویتایە
دار هەرمێی گوڵ سپی ئەبووی.
تۆ ئەگەر کانی بوویتایە
لە بناری کەکۆن ئەبووی.
تۆ ئەگەر چرا بوویتایە
چرای سەر شاعیرێك ئەبووی
ئەگەر شارۆچکە بوویتایە، کۆیە ئەبووی.
ئەگەر کتێبێك بوویتایە، مەم و زینی خانی ئەبووی .
ئەگەر تاڤگە بوویتایە، بێخاڵ ئەبووی.
ئەگەر قەڵەمیش بوویتایە،
قەڵەمەکەی شێرکۆ بێکەس ئەبووی!.

1995

مەهێڵە

نەء مەهێڵە ، ئەی گیانی من ، تۆ مەهێڵە
لە باوەشی پڕ پرشنگ و لە بەهاری ئەو سنگەتا
زریانی زەرد بمفرێنێ
نەء مەهێڵە و بەهەردوو دەست
وەکو کەوێکی کەسیرە
سەرم بگرە و
لە ژووری گەرمی مەمانتا
لە بێزاری و
لە وەڕسی و
لە پیرێتیم.. بشارەوە!

1995

بەرد

لەسەر تەوقە سەری ئەزمڕ
وەختێ زەردە.
لەو ئاستەدا کە شار وەکوو باخی نارنج
یان ئەستێرکی کەڵە پشکۆ ، دەرئەکەوێ!.
لەو ئاستەدا بەردێك هەیە
وەکوو مێژووم تاق و تەنیا .
وەك مەزاری (نەجم الدین)ی کەشتییەکەی نووح
تاقو تەنیا.
بەردێ جێ پەنجەی حەزرەتی نالی و سیمای ئەوی لەسەر
نەخشە
بەردێ وەکو جەستەی شیعری (فایەق بێکەس)
هەمووی ڕێ ڕێ.
بەردێ تەنها چەند مانگێکە
دوا تەڵزمی کۆستێکی نوێ
لە دەستەکانی بۆتەوە و

ئێستە مەرگ و ئێستە شەوو ئێستە خوێنی
لەسەر ئەڕوێ.
بەردێ، بەردێ کە بینیتان لائەدەن و
دەوری ئەگرن
یەکە یەکە یان بە کۆمەڵ ئەچنە سەری و
بۆ یادگار لەگەڵ شاخ و لەگەڵ هەور و
لەگەڵ خەم و لەگەڵ یەکدا
وێنە ئەگرن!..
بەردێ..بەردێ
ئازیزینە! خۆم گۆڕیوە خۆ دەرناخەم
من لەسەر دەم پاڵ کەوتووم و
سەرم دێشێ و پشتم دێشێ و
دەنگیش ناکەم
ئەو بەردە
منم
من!

1995

هەڵبژاردن

لە نێو هەموو کتێبخانەی شەودا
من یەك کتێبم هەڵبژارد:
ئەویش یادداشتی تەنیایی
ئەستێرەیەکی غەریب بوو!.
لە نێو هەموو گۆرانییەکانی چیادا
من یەك گۆرانیم هەڵبژارد
ئەویش گۆرانی! ئازادیی
دار بەڕوویەکی شەهید بوو.
لە نێو هەموو خەونەکانی یادگاردا
من یەك خەونیانم هەڵبژارد
ئەویش خەونی زەردوو سووری
منداڵیی بوو.

بەڵام من خۆم

نە ئەوینی خاکو خۆڵی

کوردستانم هەڵبژاردو و

نە ئەوینی چاوی دایکم

کەچی هەردوو، لە گشت ئەوینێکی دیکەی

دنیای گیانم

ڕووناکتر و

گەرمتر و

گەورەتر بوون!

1995

تەماشا

ماوەیەکە من خۆم فێری
زمانی زەریاکان ئەکەم
هەتا ڕۆژنامەی شەپۆل و
گۆڤاری تەم بخوێنمەوە و
لە گفت و گۆی : نێوان هاژە و
کەنار بگەم !.
ماوەیەکە من خۆم فێری
نۆتەکانی باران ئەکەم
تا گیتاری (با) بژەنم و
پیانۆی ڕێژنە لێدەم و
لە کۆنسێرتی جۆگەکان و
لە کۆڕاڵی ڕووبار بگەم!.
ماوەیەکە من خۆم فێری
مەلەی ناو بێدەنگی ئەکەم

هەتا گێژەنی پرسیارم قووڵ بێتەوە و
بچمە ژێر وشەکانەوە و
دەستبەم لە بنی نەهێنی و
لە گومان و
لە مردن و
لە خوا بگەم.
ماوەیەکە من خۆم فێری
هەڵگەڕان ئەکەم بەشەودا
هەتا چاوی ناو مەترسیم تیژ بێتەوە و
بچمە سەر دوندی تەنیایی و
لەوبەرزەوە
سەیری جیهانی خەم بکەم .

1995

توانەوە

کە تۆ ڕۆیشتی .. کورسیەکەت و

تەڵێ گوڵ و

پەرداخەکەت

لام مانەوە

یەکەمیانم کرد بە تەختی شاشیعرێکم .

دووەمیانم

لە کەنار ڕۆحما ڕووانەوە

سێهەمیشیم

پڕکرد لە ماچی ئەو دەمەو

هەڵم بڕی بیخۆمەوە

کەچی من خۆم

تیا توامەوە!!.

قژ

قژت خەمێکی درێژە و شەوی شیعرە
منیش چرای کورتە باڵاو
قەڵەمێکی بە وەنەوزم
نە ئەو خەمەم پێ ئەبڕدرێ و
نە ئەیگەمێ و
نە ئەشتوانم ئێشکی سیحری
زەریا بگرم!

ڤینتسییا

ئۆها! دیدەنی
ڤینتسییا
لە ماچی عاشقان ئەچێ:
نە ژمارەی
ئەو ماچانە
تەواو ئەبێ و
نە گیان هەرگیز
تێر ئاو ئەبێو
نە دەم
تاقەتی لێی ئەچێ!

1995

تاقەجار

ئەو سەرنجەی گرتتە چاوم
هێندەی نەبرد، وا هەستم کرد:
چاوانم بوون
بە دوو زنەی گوڵ و شیعر و
لە بناری نێو چاوانما هەڵ ئەقوڵێن .
ئەو دەستەی خستتە دەستمەوە
هێندەی نەبرد وا هەستم کرد
دەستەکانم
بوون بە شەقامی تریفە و
(مەم و زین)ی پێدا ئەڕۆن.
بۆ تاقە (ماچی خوداییش)[1]
من چی بڵێم؟!
هەتا ئێستەیش وا هەست ئەکەم

---

[1] ماچی خودایی: وەك (هێمن)ی شاعیر ئەڵێ.

هەر ئەوجارە

تاقە جار بوو

لە توانەوەی ئەو ماچەدا

من کێوی توورو

من مووسا و

خودام دیوە !

دەنگدانەوە

لە دەنگدانەوەی بێ دەنگیی .. خەمەکانتا

لە دەنگدانەوەی بێ دەنگیی..زامەکانتا

لەدەنگدانەوەی بێ دەنگیی ..جوانیەکەتا

زرنگەی ڕەنگی زەریایەك ئەبیستم و

زریکەی بۆنی مێژوویەك ئەبیسم و

گوێم لە هاواری سووتاوی تەماشات و

قیژەی چاوتە!

1995

مەحوی

ئەم بەردەوام گومانێ بوو
یەخەی گەردوونێکی ئەگرت.
پرسیارێ بوو
لەناو پرسیارێکی تردا
پرسیارێکی دیکەی ئەکرد!

1995

مەولانە خالید

مەولانە نمەی وەجدی خوای
وەکوو فرمێسك
لە پێڵودا هەڵگرتبوو.
بۆیە وەختێ کە بەسەر شەودا ئەگریا و
لە دوو ئاوانی ئیشراقا ئەتوایەوە
دڵۆپەکان
لە خەڵوەتا
ئەبوون بە ڕیزە چرای نوور!

1995

بۆ دوومیوان

لەسەر بەردێ
بەیان پرچی بارانێکی ئەهۆنیەو .
لە دەفتەری مێرگێکیشدا
بارانیش جۆگە شیعرێکی ئەنووسیەوە.
لە جۆلانەی شەپۆلیشدا
شیعریش بەدەم سەمای وشە و درەختەوە
بۆ دوودڵداری میوانی
دیوانی باران و کەژ و
خەونی بەرد و
ئاسمانێکی ئەخوێندەوە.

1995

سێ زمان و چوار قامچی

لەناو ئاپوورەی مەراقی گشت دنیادا
هەر لە دوور ڕا
مەراقی خۆم ئەناسمەوە
مەراقی من :
قژی سەوزەو
ڕیشی خوێناوی و
چوار خاچی وا بەکۆڵەوە و
مەرگیش بە سێ زمانی جیاو
چوار قامچی بە دوایەوەو
تەوق لە گەردن
کەچی نەچۆك دائەدات و
نە بێ دەنگی ئەکات مردن!

1995

باران

که ئەگریایت
لەو ساتەدا هەورێ بووم و لە چاوتا بووم
کە داڕژای، گەرم.. گەرم
دڵۆپێ بووم لەخەمەکانی ئاسمانت
وەختێ گەیشتمە سەر لێوت
جارێکی تر هەڵم بووم و
هەناسەی ساردت لێی دام و
دیسانەوە من بوومەوە
بە بارانی نیگاکانت!

1995

کوا تۆ تەنیای

کوا تۆتەنیای! تەماشاکە
هەر چوار دەورت ، سەر چرپاکەت، ژێر چرپاکەت
سەرلێواری پەنجەرەکەت ، ناو گیرفانی جلەکانت
ناو جانتاکەت
خانەخانەی کەنتۆرەکەت
ژاوەیان دێ و
جمەیان دێ و
هەموو پڕن
لە فرمێسکی جوانی دایەو
لەشیعری من !
کوا تۆ تەنیای؟!

1995

تەنیایی

تەنیاییت ژوورێکە بۆ شیعری غەریبیم
لە ناویا، ئەبارێم ، دائەکەم ، شەست ئەکەم
سەرتاپای کەژانی خەمانت تەڕ ئەکەم.
ئەی کچی نامۆیی و هەڵقرچان !
تەنیاییت هەروەکو تەنیایی کوردستان
بە هەردوو
کردوومیان بە چاوی زستان و
بە داری گریانی
دوای خەزان!

1995

هاتنت!

به بەیانیان پەپوولەیت و
لەگەڵ گزنگدا دێی بۆ لام.
بە نیوەڕوان پرژەی ئاوی و
لەگەڵ شەماڵدا دێی بۆ لام
بە ئێواران گوڵ هەناری و
لەگەڵ ڕەنگی خۆر نشیندا
ئەگەیتە لام
بە شەوانیش
هەتاوەکو گزنگ دێتەوە
ئەستێرەیت و
گۆرانیت و
دواشیعرمی و
لەناو خەوما ئەجریوێنی.

1995

زەرفی تابوت

تۆ هەورت نارد
باراننامە بداتە دەست
ئەم کاروانسەرای غوربەتەم.
تۆگوڵت نارد
باخچەنامە بداتە دەست
ئەم بیابانی غوربەتەم.
تۆ تیشکت نارد
گزنگنامە بداتە دەست
ئەم تەم تومانی غوربەتەم
بەڵام لەناو سلۆپیدا
بەیانییەك لەسەر شەقامی ئەتاتورك
هەوریان کوشت و
گوڵیان کوشت و
تیشکیان کوشت و
لە دواییشدا

سێ زەرفەتابووتی خاڵی و

خوێناوییان دایە دەستم !

1995

خەم و خەم

ـ بەیانیت باش بەفری هاوڕێ !

بۆ تەنیاییم چیت هێناوە؟!

ـ خەمێك سپی!

ـ نیوەڕۆت باش نمەی بارانی غەریبی!

بۆ تەنیاییم چیت هێناوە؟!

ـ خەمێکی تەڕ.

ئێوارەت باش؛ (با)ی بێ داڵدە!

بۆ تەنیاییم چیت هێناوە؟!

خەمێکی تیژ.

ـ شەو باش؛ باڵندەی تاریکی!

بۆ تەنیاییم چیت هێناوە؟!

ـ خەونێ، نەبەفری تیا ئەنوێ و

نە باران ونە(با)و

نە تەنیایی و

نە چاوەکانی شاعیرێ!

1995

خەیاڵ

بێ ئەوەی لای هیچ ڕووبارێ خوێندبێتم
بە زمانی ئاو ئەنووسم.
نەچومەتە قوتابخانەی هیچ کەژێك و
درەختەکان ئەخوێنمەوە
نە هەور مامۆستام بووەو
نەچومەتە هیچ کۆرسێکی زستانەوە و
بەڵام هەموو قەسیدەکانی باران و
بەفر و باڕێزەم لەبەرە..
لە پەیمانگای باڵای زریان و گەردەلوول
هاژەو گڤە ، دەرنەچووم و
بەڵام لە باندی مۆسیقاو سیمفۆنیای
هەموو وەرزەکان تێ ئەگەم.
من خەیاڵی ناو گەردوونی
شیعرستانم!

1995

لەبری من!

من ناتبینم بەڵام گۆیژە ئەت بینێت و
ئەویش چاوی منی تیایە .
من ناتبینم
بەڵام هەزار مێرد ئەتبیسێ و
ئەویش گوێچکەی منی تیایە.
من ناتگەمێ و لاتەوە نیم
بەڵام خەم ڕاکشاوی تەنیشتەو ئەویش :
بۆن و ئەویش پەنجە و
ئەویش هەموو ماچەکانی یادگار و
کزەی شیعری منی تیایە!

1995

ژەنەڕاڵ

ئەی ژەنەڕاڵی پیرەڵۆك
ئەو ڕۆژەی تۆ لە بەرۆکو لە گیرفانی
ناو زاخۆدا بۆم ئەگەڕێی
من ئەوکاتە لەناو گەرووی دەرسیم دام و
بووم بە تیشك و
بووم بە باهۆز.
ئەی ژەنەڕاڵی پیرەڵۆك
ئەو شەوە تۆیش
لەماڵەکانی دەرسیمدا بۆم ئەگەڕێی
من ئەوکاتە وەکو هەور
چوومەتەوە
چیای جوودی و
بوومەتەوە
بە باران و بە برووسکە و
بە هەڵۆکەی ئاگری نەورۆز
ئەی ژەنەڕاڵی پیرەڵۆك!.

1995

ئێوارەیەك

هەزار ڕێکەوت، بوون بە هەزار
شەوی مقەست
باڵیان کردم .
هەزار ڕێکەوت، بوون بە هەزار
دەستی کۆست و
قفڵیان کردم
هەزار ڕێکەوت، بوون بە هەزار
دارە مەیت و
هەڵیان گرتم.
بەڵام تاقە ڕێکەوتەکەی تۆ بوو
ئێوارەیەك
بوو بە ئاسمان
بوو بە کلیل
بوو بە لانکە و
بووم بە شیعرێکی نوێ تر و
دەم بە گۆرانیی هاتمەوە!

1995

گـا

من هەموو ڕۆژ
لەسەرە ڕێی هاتوو چۆمدا
گایەکی کەتە ئەبینم
بە شێوە . بە ڕەنگ، بە بۆڕە
هەر ئەو گایەیە باپیرم
بۆی باس کردم
هەمان کەللە و
هەمان قۆچ و
هەمان کلك و
هەمان تەوێڵ
ئای
دیمیرێڵ!!

1995

بەردەوام خۆشەویستی

به پەلكە گیایەك ئەنووسم و
دارستانێك
ئەخوێنمەوە.
دلۆپێ باران ئەبینم
گوێم لە هاژەی
زەریایەكە.
دەنكە گەنمێ لەسەر دەستمە و
خەرمانێ وا
لە گیانمایە!.
تاڵێ قژی یارم پێیە و
خۆشەویستیم
لە پاڵدایە.
من ئێستاكە
یەك دێڕ شیعری (نالی)م لایە و
كوردستانم
لەگەڵدایە!.